

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt sol diuinus omnes animæ vires attrahat. 22

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

LIBER I.

Quæ etiã adeo firmiter se cum spiritu nostro vniunt, vt vnionẽ hanc etiã infernus ipse delere nõ possit, manebitq; integra et indiuisa vsq; in sempiternũ. Quod nimis significabat tunica illa in cõsulitilis dñi nostri Iesu Christi, quã non partiebantur, sed mittebãt sortem super eã. Hoc etem est, qd illa æterna & firmissima vnio, per quam se Deus vniuit in imagine animæ nostræ, nullã vnq; admittet separationem aut diuisionem, sed super eam fors mittetur, ita vt fors cadat vel ad æterna gaudia, vel ad sempiterna tormenta. Porro si hic per amarissimã passionem ipsius ita idonei facti fuerimus, vt esse possimus eius æterna instrumẽta, tunc simul cum ipso, & cũ omnibus sanctis ad perennia gaudia perueniemus. Si quis autẽ in isto seculo suas oblectationes, & naturam suam sequi voluerit, parui pẽdens æterna bona, et nobilissimum creatorem animæ suæ, ille erit instrumentum inimici, & æternum incẽdium inferni: quique creatus fuerat ad perpetua feliciter gaudia contẽplanda, e contrario contemplari coget æterna tormẽta. Interim paratus est omnipotẽs Deus adiuuare omnes qui gratiã ipsius desiderant, adeo vt quisquis in adiutorium suum ad se digitum extendi postulauerit, totã ei libentissime manum porrigere sit voluntarius, eoq; nihil magis optet, quam nobis iugiter opem ferre, si modo nos ipsi velimus.

Quõ sol diuinus oẽs sibi vires animæ attrahat, & cœlesti lumine plustret. Ca. XXII.

QUID igitur restat, nisi vt introuertamus nos ipsos ad eum qui nos confortat, instruit atque regit, cum tota nostræ memoriæ
D ij viuaci-

MARGARITAE EVANG.

viuacitate, intellectus subtilitate, & voluntatis
 promptitudine, cum extensis viribus & cordi-
 bus erectis? Tunc profecto in nobis oriri faciet
 piissimus Deus solem iustitiæ, qui lumen suum
 diffundet super omnes montes & colles, vsq; in
 vallem conscientia nostræ, eâq; purgabit, mun-
 dabit & fecundam faciet, & mentem ipsam in
 Deum sustollit, omnesq; vires animæ illumina-
 bit: ipsam quoq; animam agnoscere faciet, quô
 inter tempus & æternitatem posita sit, & quali-
 ter in ea pelagus abyssale diuinitatis existat, ille
 videlicet fons originalis, cuius ipsa riuus est,
 habes essentiam suam, vitâ & pabulum in bea-
 ta æternitate: idq; secundum optimâ sui partem,
 & essentia simplicitatem. ¶ Porro, secundum
 infimâ sui partem in tēpore, & corruptibili cor-
 pore, qd esse et viuere, cum bestijs commune ha-
 bet, existit. Et quemadmodum bestia sensu quo-
 dam communi perspiciūt campum & arbores,
 & suum sibi victum quærunt, cumq; eis libue-
 rit, dormiunt: eodem modo se habet bestialis ho-
 mo noster, quando nos ipsos in virtutibus exerci-
 tare negligimus. Habemus nancq; etiam nos tūc
 sensum cōmunem, videlicet q; cum quodam va-
 go & incustodito visu multa simul in nostro sen-
 su suscipimus & habemus, non quidem in illis
 quinq; sensibus, sed in illo cōmuni sensu, quem
 cum bestijs habemus, qui locum suum in capite
 supra oculos habet: qui nimirum adducit in ho-
 minem cogitationes sine intellectu, paritq; me-
 lâcholas & imaginationes in capite, vnde tunc
 oriuntur phantasiæ, & nebulosæ insaniæ, & cir-
 cūdat veluti nube quadâ tenebrosa cogitationes
 hominis, impeditq; mentē in ascensu suo, & vi-
 tet

LIBER I.

res deprimat, sensus quæ & totâ naturam, atque sanguinem hominis grauat, & cor in omni virtutum exercitio instabile reddit, hominemque distrahit ad exteriora: vnde tunc homo somnolentus & piger efficit, atque seipsum & solatium suum quærens in somno, in cibo & potu, in leuitatibus, in auaritia, in immunditia, in inobedientia, & in cunctis noxijs defectuositatibus ac vitijs, ad quæ bestialis homo noster inclinatur. Ista quippe vitia profunde nimis in fundo nature nostre iacent, & radices suas in corde miserunt, sepiusque irruunt & commouent inferiorem animæ partem. Ita prohi dolor inuoluta est anima nostra in luto vitiorum nostrorum, cunctisque virtutibus priuata, & tenebris est immersa. ¶ Et iste primus est error, quo homines maxime illaqueantur, natura videlicet indomita & immortificata, sub qua comprehenduntur omnes illi qui secundum voluptates corporis & sensum suorum viuunt. Externi etenim sunt, & secundum carnem ambulant: cæci quoque sunt, & inobedientes veritati ac motui spiritus sancti. Et certe inde vel in perpetuum perire poterimus, si non sensus nostros ab huiusmodi noxijs excessibus retrahamus, eosque freno diuini timoris constringi patiamur. Ne igitur anima nostra præcipua felicitate priuet, ipsa bestialis ac sensualis natura mortificanda est, nosque ipsos extra tempus in æternitatem transferre debemus, vbi Deus est in profundissimo fundo animæ nostræ, semper nos adiuuare paratus, quatenus vitia suppressere & extirpare, & virtutes secundum spiritum operari possimus. Ipse nanque in ipso animæ fundo præsens, eum iugiter pascit quodam vigoroso in-

D iij tractu,

MARGARITAE EVANG.

tractu, vt videlicet se demittat anima, & immergat in diuinā vnionē, vtpote ad hoc naturaliter facta, vt seipsam in pelagus diuinitatis immergat, quemadmodū lapis naturaliter in aqua submergitur. Ex qua immersione sui ipsius & omnium obliuiscitur, & æterna duntaxat rememoretur. ¶ Et hæc maxima est delectatio, quod videlicet anima Deo suo cum deifica meditatione adheret: inde siquidem diuina cognitio oritur, quæ animam exhilarat, & eam in amore ardere & consumi facit. Porro in isto fundo tam nobilis est anima, vt nullo valeat certo nomine appellari: estque hic vnum (si dicere fas est) per gratiam cum essentia diuina. Quinetiam ex hoc fundo prouenit omnis beatitudo & sanctitas: quia Deum anima habet intra se, & ipsa est in Deo, a quibus omnes sancti suam accepere sanctitatem. Hic fons diuinitatis, qui in anima existit, deriuatur ad eam replendam & fecundandam gratia sua, & vt faciat largis charismatibus suis totum animæ regnum inundare, quatenus eam quasi fluxum & refluxum quendam retrahere valeat in mare diuinitatis suæ, facitque in ea seaturire riuum quendam sitientissimū amoris, per quē ipsa emanat & effluit ad omnes creaturas, ad reducendum eas in suā originem, & in felicem portum æternitatis. ¶ Porro si hic fons vitæ iugiter in animā manare debeat, ipsam ad Deū applicari, & ei continue adherere oportet: tuncque ipsam riuus beatitudinis profluet, vnde simul & illuminatur & instruitur, quomodo debeat omni tempore sollicite vitare peccata, & omnia mestare valeat, quibus minus ei gratiam suam infundere possit.

LIBER I.

possit. Sicut enim exiguus puluisculus visum ex-
 teriorem impedit, ita & interiores animæ oculi
 leduntur etiam per minima quæq; quæ nos vel
 pro nihilo ducimus, vel bona quoq; fore persua-
 sum habemus. ¶ Insup vt fons ille in anima cõ-
 seruari valeat, ponendū est in corde stabile fun-
 damentū et firma petra Christus dñs, cui deinde
 cõtinuo supædificari debet sanctissima vita &
 passio ipsius, & cõsequenter omnia eius vere per-
 fectissima exēpla et virtutes, omnia q̄q; eius do-
 cumēta & euangelia, quæ nimis fidelis animæ
 studiū esse debēt, vt se quādoq; trāsformari va-
 leat in vitā & passionē Christi. In q̄ deinceps ha-
 bitabit velut in tabernaculo, eritq; quasi lignum
 q̄d plantatū est secus decursus aquarū, q̄d fructū
 suum dabit in tēpore suo. Et tūc anima vsque in
 cœlū eleuabit, scaturietq; in ea fons diuinitatis
 qui ipsam irrigans eam virere atq; florere, & in
 cunctis virtutibus proficere faciet. Agrum insu-
 per cordis fœcundū reddet, & ipsum sole diuino
 superradiabit, quatenus in eo crescant omniū a-
 romata virtutū, quorū attractus odore cœlestis
 sponus, in hortum huiuscemodi descendere cõ-
 pellitur, eo q; anima in corde suo plātauit florē
 de Nazareth, id est, Christum Iesum, ita q; vbi-
 cunq; ster vel eat, nihil iam sentiat, nihil videat,
 nihil intelligat, nisi Christū Iesum & hūc cruci-
 fixū. Quisquis aut in istis sese exercitare & occu-
 pare noluerit, in eum fons ille nequaquam mana-
 bit, sed cor eius sterile remanebit & aridum, &
 anima eius pre siccitate arefcet, eo quod derelin-
 quit venā aquarū viuientium dominū. ¶ Illa ve-
 ro anima, quæ se taliter introuertit in fundum
 Dei, & eius freta auxilio, omnia pctā et peccatorū
 D iij occasi-

MARGARITAE EVANG.

occasiones deuitat, & modo supradicto Christi passionem in corde suo portat, illa (inquam) anima illuminatur & intelligit, qualiter constituta est inter tempus & aeternitatem, inter lucem & tenebras, inter mortem & vitam. Quæ si tunc ad aeternitatem sese conuertit, iam venit ad vitam, & lucem inhabitat inaccessibile in introitu gloriae & portae caeli. Si vero ad fluxibile tempus sese conuerterit, in morte est & in iudicio, plena miseris, inuoluta tenebris & anxietatibus, & clausis oculis ambulat vsque ad portas mortis, Quod a nobis auertat omnipotens Deus, Amē.

Qualiter anima ornatur ad Deum conuersa, & quomodo à creaturis inquinatur.

Cap. XXIII.

SI igitur nunc, o anima mea, in virtutibus proficere desideras, attende diligenter ea, quæ iam dicta sunt, & discas nosse teipsam, quatenus cum Deo vniri possis in spiritu & anima, in vno amore, in vno desiderio & eadem intentione. Nam secundum supremam tui partem, videlicet secundum spiritum, tota pulchra es, diues & nobilis propter Dei tecum vniōem, & propter eius in te inhabitationem, & ob similitudinē, quā habes, sanctissimæ Trinitatis, per quā es filia patris, filij soror, & sponsa spūs sancti, incolā caeli & hæres beatissimæ Trinitatis. Quod si hic vitam tuam non bene composueris, neque operam dederis vt in Deo habitare possis, nihil tibi prodesse poterit, quod intra te Deus habitare dignatur, quod te tam nobilem condidit, tam excellēter ornauit. Ista (inquā) omnia nullā omnino tibi felicitatē adferent, si te in Deo non exercitaueris,